

16. Palotoimi

Palolautakunnan kertomus Helsingin kaupungin palotoimesta v. 1947 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Palolautakuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palotointia, kuuluivat v. 1947 seuraavat henkilöt: puheenjohtajana lakitieteen kandidaatti C. A. Öhman, varapuheenjohtajana teknologian tohtori Y. J. Talvitie elokuun 6 p:ään saakka ja siitä alkaen diplomi-insinööri V. J. Niemistö sekä muina jäseninä toimitsija E. E. Hakala, toimitsija R. J. Heinonen, palokorpraali E. A. Jauros, palokorpraali A. E. Koskinen kesäkuun 4 p:ään saakka ja siitä alkaen hänen tilalleen palokorpraali V. A. Hammar, varatuomari E. F. Länsiö, diplomi-insinööri V. J. Niemistö ja vakuutustarkastaja G. O. Rundman sekä itseoikeutettuna jäsenenä kaupungin rakennustarkastaja, arkkitehti A. V. Toivonen. Varajäseninä olivat pankinjohtaja L. J. Ahva, kamreeri A. G. R. Estjander, palokorpraali V. A. Heino ja kirvesmies E. A. Peuranen sekä itseoikeutettuna varaläsenenä apulaisrakennustarkastaja I. Ahonen. Kaupunginhallituksen edustajana lautavunnassa oli filosofian tohtori B. Nybergh. Sihteerinä toimi kaupunginhallituksen notaari, karatuomari E. K. Uski ja hänen sijaisenaan toimi maaliskuun 6 p:stä alkaen varatuomari P.-E. Gustafs.

Palolautakunta kokoontui kertomusvuonna 25 kertaa, kokousten pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 448, saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli 303 sekä lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 179.

Palolautakunta teki kertomusvuonna seuraavat lopulliset päätökset asioista, jotka koskivat: yleisen palotarkastuksen toimeenpanoa maaliskuun 3 p:n ja marraskuun 22 p:n välisenä aikana ¹⁾; silloisten laitteiden hyväksymistä toisen kerroksen pelastuslaitteiksi, mikäli ne olivat kunnossa ²⁾; palokunnan työvuorojen muuttamista 8-tuntisiksi ³⁾; paloletkujen lahjoittamista Pitäjänmäen ⁴⁾ ja Helsingin vapaaehtoisille palokunnille ⁵⁾; vuosiavustusmäärärahan jakoa liitosalueen vapaaehtoisille palokunnille ⁶⁾; palokunnan työvuorojen muuttamista 24-tuntisiksi ⁷⁾; palokunnan osallistumista palontorjuntapäivän viettoon ⁸⁾; komitean asettamista tutkimaan palokunnan sisäistä organisaatiota ⁹⁾; pystyputken lainausta Pakilan vapaaehtoiselle palokunnalle ¹⁰⁾; 25 000 mk:n avustuksen myöntämistä Pohjoismaiden palomiesten opintopäiviä varten ¹¹⁾; 20 000 mk:n avustuksen myöntämistä urheilutarkoitukseen ¹²⁾; palokunnan päivittäisen työohjelman vahvistamista ¹³⁾; Helsingin puhelinyhdistyksen oikeuttamista rakentamaan tunneli Korkeavuorenkadun tontin n:o 39 alitse ¹⁴⁾; 40 000 mk:n lisäavustuksen myöntämistä Pitäjänmäen vapaaehtoiselle palokunnalle ¹⁵⁾; tilinpäätöksen vaatimista vuosiavustusta nauttivilta vapaaehtoisilta palokunnilta ¹⁶⁾; sumuruiskun lainausta filosofian tohtori J. M. Angervolle ¹⁷⁾; Herttoniemen sahalle annettujen paloturvallisuusmääräysten noudatta-

¹⁾ Palolk. 12 p. helmik. 77 §. — ²⁾ S:n 26 p. helmik. 92 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 97 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 110 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 111 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. maalisk. 138 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. maalisk. 144 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. huhtik. 161 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. toukok. 171 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. toukok. 176 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. toukok. 184 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. kesäk. 244 § ja 27 p. elok. 314 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. kesäk. 251 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. kesäk. 260 §. — ¹⁵⁾ S:n 1 p. lokak. 348 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 355 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 370 §.

mista ¹⁾; ehtoja, joita on noudatettava polttoöljyä käyttäviä lämmityskeskuksia tehtäessä ²⁾; letkujen vulkanoimislaitteiden hankintaa ³⁾; 25 vuoden palveluksesta annettavan palkkion suuruuden vahvistamista 5 000 mk:ksi ⁴⁾; palokunnan vuotuisen lääkärintarkastuksen pakollisuutta ⁵⁾; 35 000 mk:n lisävastuksen myöntämistä Oulunkylän vapaaehtoiselle palokunnalle ⁶⁾; 20 000 mk:n lisävastuksen myöntämistä Puistololan vapaaehtoiselle palokunnalle ⁷⁾; yleisen palotarkastuksen toimittamista v. 1948 ⁸⁾; ja öljylämmitysohjeiden vahvistamista Helsingin kaupungille ⁹⁾.

Palolautakunta teki kaupunginhallitukselle seuraavat esitykset asioista, jotka koskivat: moottoriruiskun lainausta Marjaniemen vapaaehtoiselle palokunnalle ¹⁰⁾; lisämäärärahan myöntämistä ¹¹⁾; määrärahan myöntämistä paloalipäällystökursssia varten ¹²⁾; palo-kaivojen rakentamista liitosalueelle ¹³⁾; paloletkujen lainausta Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle ¹⁴⁾; Helsingin vapaaehtoisen palokunnan liikenne- ja palovakuutusmaksujen suorittamista ¹⁵⁾; paloletkujen lahjoittamista Pitäjänmäen vapaaehtoiselle palokunnalle ¹⁶⁾; määrärahan myöntämistä palo-kaivojen hoitamista varten v. 1947 ¹⁷⁾; käyttökeltottoman sairaankuljetusauton myyntiä ¹⁸⁾; komitean asettamista tutkimaan palokunnan sisäistä organisatiota ¹⁹⁾; lisävirkojen perustamista palokuntaan ²⁰⁾; palokunnan moottorialuksen muuttamista ruiskulaivaksi ²¹⁾; Sörnäisten niemen paloaseman kalustovajan luovuttamista Karjalan tulentorjujille ²²⁾; Haagan kauppalan paloturvallisuuden tehostamista ²³⁾; palotornin käyttöä näköalapaikkana suurkisojen aikana ²⁴⁾; nuohousohjesäännön 4 ja 5 §:n muuttamista ²⁵⁾; palokunnan korjauspajan laajentamista ²⁶⁾; kypärien myyntiä Nuuksion vapaaehtoiselle palokunnalle ²⁷⁾; palolaitoksen v:n 1948 talousarvioehdotusta ²⁸⁾; varusmestarin apulaisen viran perustamista palokuntaan ²⁹⁾; sairaankuljetusmaksujen korottamista ³⁰⁾; nuohousmaksujen korottamista ³¹⁾; ja korjaustöiden suorittamista Munkkiniemen paloasemalla ³²⁾.

Palolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: palo-kaivojen rakentamista liitosalueelle ³³⁾; sammutusvesisäiliöiden hoitokustannuksia palokunnan menoarvioon ³⁴⁾; palotarkastustoimiston perustamista ³⁵⁾; hälytys sireenien ohjausjohdon luovuttamista Helsingin puhelin yhdistyksen käyttöön ³⁶⁾; lisämäärärahan myöntämistä Laajasalon vapaaehtoiselle palokunnalle ³⁷⁾; Herttoniemen sahan laajentamissuunnitelmaa ³⁸⁾; nuohoushintojen korottamista ³⁹⁾; hälytys sireenien jättämistä paikoilleen ⁴⁰⁾; paloletkujen luovuttamista Puistololan vapaaehtoiselle palokunnalle ⁴¹⁾; satamien ja varastoalueiden paloturvallisuutta ⁴²⁾; Sörnäisten niemen öljysäiliöiden jättämistä paikoilleen ⁴³⁾; Helsingin vapaaehtoisen palokunnan vuosivastuksen korottamista 400 000 mk:ksi ⁴⁴⁾; eläkesääntöön tehtäviä muutoksia ⁴⁵⁾; satamien ja varastoalueiden paloturvallisuusohjeita ⁴⁶⁾; lisämäärärahan myöntämistä Puistololan vapaaehtoiselle palokunnalle ⁴⁷⁾; ja kaupungin kiinteistöjen palovakuuttamista ⁴⁸⁾.

Palolaitos

Viranhaltijat. Kertomusvuoden alussa oli palokunnan vakinaisten viranhaltijain lukumäärä 286, vuoden aikana otettiin 61 uutta viranhaltijaa ja samana aikana erosi 56 viranhaltijaa, joten vakinaisten viranhaltijain kokonaismäärä vuoden lopussa oli 291 henkilöä.

¹⁾ Palolk. 15 p. lokak. 371 §. — ²⁾ S:n 15 p. lokak. 378 §. — ³⁾ S:n 29 p. lokak. 390 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 401 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. marrask. 403 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 416 § ja 17 p. jouluk. 439 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 438 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. jouluk. 440 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. jouluk. 441 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. tammik. 13 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. tammik. 21 §, 29 p. lokak. 387 §. ja 3 p. jouluk. 433 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. tammik. 48 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. tammik. 51 §, 25 p. kesäk. 259 § ja 26 p. marrask. 415 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 67 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 68 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 70 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 129 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. maalisk. 137 § ja 14 p. toukok. 202 §. — ¹⁹⁾ S:n 16 p. huhtik. 163 §. — ²⁰⁾ S:n 2 p. toukok. 186 §. — ²¹⁾ S:n 14 p. toukok. 207 §. — ²²⁾ S:n 11 p. kesäk. 241 §. — ²³⁾ S:n 11 p. kesäk. 242 §. — ²⁴⁾ S:n 11 p. kesäk. 245 §. — ²⁵⁾ S:n 12 p. elok. 298 §. — ²⁶⁾ S:n 12 p. elok. 299 §. — ²⁷⁾ S:n 27 p. elok. 309 §. — ²⁸⁾ S:n 27 p. elok. 313 §. — ²⁹⁾ S:n 1 p. lokak. 346 §. — ³⁰⁾ S:n 15 p. lokak. 374 §. — ³¹⁾ S:n 3 p. jouluk. 431 §. — ³²⁾ S:n 3 p. jouluk. 434 §. — ³³⁾ S:n 15 p. tammik. 15 § ja 2 p. toukok. 183 §. — ³⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 84 §. — ³⁵⁾ S:n 12 p. maalisk. 115 §. — ³⁶⁾ S:n 12 p. maalisk. 116 §. — ³⁷⁾ S:n 26 p. maalisk. 139 §. — ³⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 179 § ja 14 p. toukok. 209 §. — ³⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 204 §. — ⁴⁰⁾ S:n 28 p. toukok. 222 §. — ⁴¹⁾ S:n 11 p. kesäk. 233 §. — ⁴²⁾ S:n 6 p. elok. 291 §. — ⁴³⁾ S:n 12 p. elok. 297 §. — ⁴⁴⁾ S:n 27 p. elok. 312 §. — ⁴⁵⁾ S:n 12 p. marrask. 399 §. — ⁴⁶⁾ S:n 12 p. marrask. 400 §. — ⁴⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 402 §. — ⁴⁸⁾ S:n 3 p. jouluk. 428 §.

V. 1947 yhdistettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä vanhemman ja nuoremman palokorpraalin virat, jolloin muodostui 118 palokorpraalin virkaa sekä vanhemman ja nuoremman palomiehen virat, jolloin muodostui 132 palomiehen virkaa.

Vuoden aikana nimitti palopäällikkö kolmeen avoimeksi tulleeseen palokersantin virkaan palokorpraalit V. Vigellin, T. Salomaan ja M. Hyytiäisen.

Perustettuun, toiseen apulaispalotarkastajan virkaan valitsi palolautakunta rakennusmestari H. Forsbergin tammikuun 1 p:stä lukien ja kesäkuun 15 p:nä eronneen apulaispalotarkastaja V. Vahernon tilalle rakennusmestari V. Hännisen.

Vuoden aikana siirtyivät eläkkeelle palokersantti E. Nieminen sekä palokorpraalit G. Nyberg ja H. Arokanto.

Palkallista virkavapautta myönnettiin helmikuun 15 ja 17 p:n väliseksi ajaksi palotarkastaja T. Sundquistille sekä palomestareille A. Harnelle ja O. Lylylle, heidän osallistumistaan varten Suomen palopäällystöliiton järjestämille opintopäiville Tampereelle ja myönnettiin heille matka-apua ja päivärahaa yhteensä 6 165 mk.

Työkommennuskunnan vahvuus oli vuoden aikana 14 ammattimiestä.

Palokunnan koko henkilökunnan vahvuus oli kertomusvuoden lopulla seuraava: sammutusvahvuus 278, palotarkastajia ja apulaisia 3, toimistohenkilökuntaa 6, työnjohtajia, varastonhoitajia ja räätälimestareita 4, yhteensä 291 henkilöä.

Kertomusvuoden aikana oli palokunnan terveydentila tyydyttävä, 136 miestä sairasti yhteensä 2 572 päivää lukuunottamatta tapaturmia.

Sammutusvahvuus ja kalusto. Vuoden alkupuolella ryhdyttiin pääpaloaseman asuntotalossa muutostöihin, jolloin oli pakko siirtää väliaikaisesti 2 sairaankuljetusautoa Pasilan paloasemalle ja siirtää sinne sijoitetut ruiskuautot Kallioon.

Sörnäisten niemen paloaseman käytöstä oli luovuttava toistaiseksi miehistön vähyden takia.

Vuoden loppupuolella saatiin Munkkiniemen paloasemarakennuksessa lisätalaa palomiehistön käyttöön, joten majoitusolot siellä tulivat tyydyttävään kuntoon.

Vuoden aikana hankittiin 2 Volvo-merkkistä henkilöautoa, jotka ostettiin käytettyinä. Lisäksi ostettiin 2 Volvo-merkkistä sairaankuljetusauton alustaa, joihin kotimaassa valmistetaan korit ja yksi samoin Volvo-merkinen pakettiauto, joka muutetaan sairaankuljetusautoksi.

Vanhentunutta korjauskelvotonta autokalustoa myytiin vuoden aikana seuraavasti: 1 Daimler-Mercedes ruiskuauto, joka oli hankittu v. 1921, 1 Fiat-merkinen avonainen henkilöauto, 1 Fiat-merkinen vesivahinkojen suojelauto (entinen sairaankuljetusauto) ja 1 Studebaker-merkinen sairaankuljetusauto. Lisäksi myytiin Ford-yhtiölle museotaroituksiin T-mallinen Ford pakettiauto v:n 1923 mallia.

Palokunnan sammutusvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli seuraava:

Paloasema	Henkilökunta				Moottoriajoneuvot							Moottoriruiskuja
	Päällystöä	Alipäällystöä	Miehistöä	Kaikkiaan	Paloautoja	Henkilöautoja	Sairaan- kuljetus- autoja	Linjankorjaus- autoja	Kuorma- autoja	Kalustoautoja	Kaikkiaan	
Pääpaloasema	4	13	123	140	11	5	4	1	2	—	23	13
Kallio	2	6	62	70	9	1	2	—	1	—	13	2
Käpylä	—	1	28	29	3	—	—	—	—	—	3	1
Pasila	—	1	10	11	—	—	2	—	—	—	2	—
Sörnäisten niemi ..	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—
Munkkiniemi	—	1	12	13	2	—	—	—	—	—	2	1
Kulosaari	—	1	14	15	2	—	—	—	—	—	2	1
Yhteensä	6	23	249	278	28	6	8	1	3	1	47	18

Palokunnalla oli 3 letkuautoa, 2 konetikapuuautoa, 3 savusukellus- ja valaistusautoa ja 20 ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista kolme oli varustettu 2 500, neljä 2 000, yksi 1 700, kolme 1 500, neljä 1 000, kaksi 800 ja kolme 500 min/litr. pumpulla. Edellä

mainituista ruiskuautoista oli kuusi varustettu lisäksi tehokkaammilla vaahtosammutuslaitteilla. Moottoriruiskuja oli 18, joista neljä 1 500, neljä 1 000, kahdeksan 600 ja kaksi 200 min/litr. tehoista.

Paloilmoitus. Palolennätinkeskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion, Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla. Kulosaaren ja Munkkiniemen paloasemat voitiin hälyttää ainoastaan puhelimitse.

Palokelloja oli käytännössä kaikkiaan 278, joista yksityisiä 28. Automaattihälyttäjiä oli kymmenessä paikassa. Palohälytyspuhelin oli kytkettynä kolmella johdolla puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500. Paloasemien välisiä tiedoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit. Vesijohdon palopostit lisääntyivät 314 ja oli niitä kaikkiaan 2 068.

Palotarkastukset. Kaupungin alueella olevien kiinteistöjen yleisen palotarkastuksen suoritti palotarkastaja T. Sundquist apulaisineen. Paitsi näitä tarkastuksia piiripalomesarit suorittivat tarkastuksia tulenaroissa ja henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa kukin omassa piirissään. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivarastoissa, suurehkoissa autovajoissa ym. tulenaroissa paikoissa.

Turvavartiointi teattereissa. Teattereissa yms. huoneistoissa oltiin vartiossa näytäntöjen aikana yhteensä 791 kertaa seuraavasti: Kansallisteatterissa 2 miestä 290 kertaa ja 1 mies 13 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 326 kertaa ja 1 mies 4 kertaa, Suomalaisessa oopperassa 3 miestä 35 kertaa ja 2 miestä 123 kertaa. Tämän lisäksi asetti vapaaehtoinen palokunta turvavartioita eräisiin muihin teattereihin.

Nuohoustoimi. Kaupunki oli nuohoustöiden suorittamista varten jaettu 24 nuohouspiiriin.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1938—47 oli seuraava:

1938	17	1942	35	1945	51
1939	16	1943	19	1946	101
1940	45	1944	24	1947	115
1941	30				

Tulipalot. Palokunta hälytettiin kertomusvuoden aikana 1 215 kertaa, niistä 736 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalovaaran johdosta, 129 kertaa nokivalkean tähden, 38 kertaa käryn tai savun takia, 4 kertaa happikoje- tai pulmoottoriavustuksen antamista varten, 41 kertaa erehdyksestä, 11 kertaa yksityisen hoidossa olevassa palolennätinverkostossa esiintyneen vian takia, 106 kertaa ilkivaltaisuudesta (edellisenä vuonna 142 kertaa), 56 kertaa veden pumppuamista varten, 56 kertaa oven avausta varten sekä 38 kertaa muista syistä. Edelliseen vuoteen verrattuna hälytysten lukumäärä lisääntyi 160 ja tulipalojen 186.

Tulipaloja oli Helsingissä tammikuussa 55, helmikuussa 70, maaliskuussa 43, huhtikuussa 42, toukokuussa 77, kesäkuussa 66, heinäkuussa 79, elokuussa 75, syyskuussa 57, lokakuussa 75, marraskuussa 50 ja joulukuussa 47.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 565 tapauksessa puhelimitse, 165 tapauksessa palolennättimellä ja 6 tapauksessa suullisesti. 484 tulipaloa sattui päivällä kello 6—18 ja 252 tulipaloa yöllä klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Tulen irtipääsypaikka:

Tulen irtipääsypaikka:

Asuinhuoneita	157	Kahvipaahtimoita	4
Uudisrakennuksia	10	Laboratorioita	2
Sairaaloita	2	Liikehuoneita	6
Keittiöitä	32	Puusepäntuotteita	4
Elokuvateattereita	4	Pannuhuoneita	15
Tehtaita tai tehdashuoneita	35	Saunoja	5
Työhuoneita tai verstaiteja	41	Kellareita	23
Pajoja	2	Ullakoita	14

Tulen irtipääsypaikka:

Pommisuoja	3
Hissejä	4
Autohalleja tai -vajoja	3
Varastoja	29
Pesutupia tai pesuloita	6
Ruokailukojuja	3
Ulkorakennuksia	12
Kattoja	9
Telakoita	4
Autoja	37
Halkopinoja	11
Hiilivarastoja	57
Kaasujohtoja	1

Tulen irtipääsypaikka:

Kaatopaikkoja	15
Laivoja	16
Moottoriveneitä	4
Pölykanavia	6
Rautatievaunuja	4
Raitiovaunuja	5
Roskakuiluja	3
Roskalaatikoita	32
Ruohikkoja	80
Siltoja tai laitureita	2
Terva- tai pikipatoja	15
Tuntematon	19
Yhteensä	736

Palopaikan mukaan tulipalot jakautuivat palopiireittäin seuraavasti: I palopiiri 163, II palopiiri 259, III palopiiri 223, IV palopiiri 44, V palopiiri 35 ja palopiirin ulkopuolella 12; sekä kaupunginosittain kuten seuraavasta yhdistelmästä selviää:

1 kaupunginosa	17	16 kaupunginosa	18
2 »	26	18 »	4
3 »	15	20 »	68
4 »	57	21 »	4
5 »	21	22 »	42
6 »	30	23 »	5
7 »	22	25 »	8
8 »	18	26 »	10
9 »	3	Meilahti	3
10 »	59	Alueet rautatien itäpuolella	3
11 »	45	Muut alueet	149
12 »	40	Yhteensä	736
13 »	25		
14 »	33		
15 »	11		

Tulen irtipääsyn syyt olivat seuraavat:

Avotulen varomaton käsittely	61	Oikosulku	50
Räjähdykset	8	Sähkölaitteiden varomaton käsittely	40
Kamiinan huolimaton hoito	7	Varomaton tupakointi	74
Puukaasutin	2	Lasten leikkiminen tulella	61
Puhalluslampun varomaton käsittely	24	Kipinä	54
Tulisijan tai savujohdon viallisuus	5	Huolimattomuus	47
Hitsaus- tai uuttauskojeen varomaton käsittely	23	Ilkityö	8
Tuhkan varomaton säilytys	19	Muita syitä	37
Ylikuumentuminen	60	Tuntematon syy	73
Itsesytytys	83	Yhteensä	736

Kertomusvuoden aikana sattuneista 736 tulipalosta oli 396 eli n. 53,8 % pieniä eli sellaisia, että ne sammutettiin sanko- tai jollakin muulla ensiapuruiskulla, 294 eli n. 39,9 % keskikokoisia, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohtoa, moottoriruiskua tai ns. säiliöauton suihkua sekä 46 eli n. 6,3 % vakavanlaatuisia, joissa tarvittiin suurehko määrä vesisuihkuja tulen sammuttamiseen. Vakavaluontoisiin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat tulipalot:

Lokakuun 17 p:n iltana syttyi Sörnäisten Puutavara oy:n lautavarastossa tulipalo, joka uhkasi navakan tuulen vallitessa koko varastokorttelia. Sammutustyöhön osallistui työvuorossa ollut palomiestistö kokonaisuudessaan ja heidän onnistui rajoittaa tulen valta siinä määrin, että vahingot supistuivat n. 3 000 000 mk:aan.

Seuraavana yönä pääsi tuli valloilleen Sörnäisten satamassa Ivakon puutavaravarastossa ja uhkasi jo läheisiä öljysäiliöitä, mutta palokunta sai tarmokkain ponnistuksin ehkäistä tulen levenemisen. Vahingot olivat n. 1 500 000 mk.

Edellä mainittujen suurpalojen lisäksi oli vuoden aikana useita huomattavia paloja, joista mainittakoon seuraavat: maaliskuun 8 p:nä huvilapalo Pyhtäätien 11:ssä; maaliskuun 24 p:nä Pasilan radioasemalla Pasilassa; huhtikuun 13 p:nä ullakkopalo Kaarlenkadun 1:ssä; toukokuun 21 p:nä puusepän tehtaassa Hernesaassa; elokuun 19 p:nä parakkipalo Kampin kentällä ja marraskuun 13 p:nä ullakkopalo Vuorimiehenkadun 29:ssä.

Tapaturmat. Kertomusvuoden aikana ei sattunut kuolemantapauksia sammutusmiehistön keskuudessa eikä pysyväiseen työkyvyttömyyteen johtavia tapaturmia. Lievempien tapaturmien lukumäärä oli sitävastoin aika huomattava.

Tapaturmien joukossa muodostivat lievemmat luunmurtumat, nyrjähdykset ja savumyrkytykset pääosan.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 732 588 752 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 2 530 840 130 mk eli yhteensä 3 263 428 882 mk. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 15 832 826 mk:aan ja kiinteimistön osalta 14 390 978 mk:aan eli yhteensä 30 223 804 mk:aan uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1936—47 väliseltä ajalta:

1936	1.1	1939	0.8	1942	0.8	1945	2.3
1937	1.3	1940	1.0	1943	0.4	1946	1.6
1938	0.8	1941	0.9	1944	0.2	1947	0.9

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 17 500 kertaa, josta 16 653 kertaa sairaiden ja 847 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljettamiseen. Vastaavat luvut v. 1946 olivat 18 115, 17 290 ja 825. Kuljetusten lukumäärä väheni siis 615. Ajojen lukumäärä oli päivää kohden n. 48 eli 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Sairaus- tapauk- sia	Tapatur- mia	Yhteen- sä	Kuukausi	Sairaus- tapauk- sia	Tapa- turmia	Yhteen- sä
Tammikuu	1 752	85	1 837	Elokuu	1 175	69	1 244
Helmikuu	1 550	59	1 609	Syyskuu	1 138	66	1 204
Maaliskuu	1 504	63	1 567	Lokakuu	1 408	69	1 477
Huhtikuu	1 430	57	1 487	Marraskuu	1 448	75	1 523
Toukokuu	1 308	62	1 370	Joulukuu	1 560	97	1 657
Kesäkuu	1 220	87	1 307				
Heinäkuu	1 160	58	1 218	Yhteensä	16 653	847	17 500

Kuljetusmatkojen pituus oli 174 144 km, edellisenä vuonna 147 149 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 1 918 930 mk, edellisenä vuonna 1 244 493 mk.

Palolaitoksen todelliset kustannukset v. 1947 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Määrärahat, mk	Menot tilien mukaan, mk	Määrärahan sästä (+), tai ylitys (—), mk
Palkkiot	87 000	68 100	+ 18 900
Sääntöpalkkaiset virat	48 273 584	48 272 845	+ 739
Tilapäistä työvoimaa	205 890	237 862	— 31 972

	Määrärahat, mk	Menot tilien mukaan, mk	Määrärahan säätö (+), tai ylitys (—), mk
Kesälomasijaiset	2 030 000	2 131 054	— 101 054
Vuokra	1 475 232	1 430 592	+ 44 640
Lämpö	3 534 185	2 944 197	+ 589 988
Valaistus	130 500	148 191	— 17 691
Siivoaminen	80 000	79 382	+ 618
Vedenkulutus	77 000	83 507	— 6 507
Puhtaanapito	45 980	55 071	— 9 091
Kaluston hankinta	3 564 000	1 821 274	+ 1 742 726
Kaluston kunnossapito	1 700 000	2 744 649	— 1 044 649
Painatus js sidonta	50 000	42 246	+ 7 754
Tarverahat	170 000	228 442	— 58 442
Vaatteiden pesu	185 000	216 337	— 31 337
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	25 000	24 276	+ 724
Yleisten laitteiden kunnossapito	20 000	35 544	— 15 544
Käyttövoima	27 000	37 946	— 10 946
Autojen käyttö	1 993 720	1 896 693	+ 97 027
Vakuutusmaksut	66 000	65 126	+ 874
Hevosten elatus	25 000	—	+ 25 000
Työkomennuskunta	2 423 440	2 422 933	+ 507
Yhteensä ¹⁾ 66 188 531 ¹⁾ 64 986 267			+ 1 202 264

Avustusta saivat Helsingin vapaaehtoinen palokunta 296 843 mk, Suomen palosuojeluyhdistys 133 680 mk ja liitosalueen vapaaehtoiset palokunnat 830 000 mk, yhteensä 1 260 523 mk.

Tuloja kertyi sairaankuljetuksista 1 918 930 mk, luontoiseduista 535 660 mk ja sekalaisista tuloista 1 010 501 mk, siis yhteensä 3 465 091 mk.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi v. 1922 palokunnalle osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Rahaston pääoma oli kertomusvuoden alussa 449 633: 25 mk.

Kaupunginhallituksen joulukuun 11 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti rahasto luovutettiin joulukuun 31 p:nä rahatoimiston hoidettavaksi.

Vapaaehtoiset palokunnat

Kaupungin alueella toimivien vapaaehtoisten palokuntien luku oli vuoden päättyessä 17, joiden yhteinen miesvahvuus oli 915. Vapaaehtoisten palokuntien yhteinen kalustovahvuus oli seuraava: paloautoja 13, kuorma-autoja 3, ruiskuautoja 9, irrallisia moottori-ruiskuja 22, 3":n letkua 7 020 m, 2":n letkua 5 590 m ja käsivoimaruiskuja 10 kpl.

¹⁾ Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin lisäksi 44 962 mk paloalipäällystökursseja varten sekä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 20 587 mk sammutusvesisäiliöiden ja yleisten palokaivojen hoitamista varten ja 264 mk varoituskuvien hankkimista varten.